

D. Ašperger*

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet kemijskog inženjerstva i tehnologije
Trg Marka Marulića 19, 10 000 Zagreb

Jubilarna 20. Međunarodna škola kromatografije u jubilarnoj 2025. godini

18. – 19. rujna 2025. • Zagreb

Međunarodna škola kromatografije (<https://www.fkit.unizg.hr/ICS/>) iznikla je na temeljima Međunarodne škole ionske kromatografije započete pod vodstvom profesorice Štefice Cerjan Stefanović, koja je još 1999. godine uočila potencijal kromatografskih tehnika u analizi ne samo uzoraka iz okoliša već u svim sferama društva koje nas okružuju.

Odlaskom profesorice Cerjan Stefanović u mirovinu, za nju bolje reći penziju, jer ona nije nikada mirovala, uvijek je podržavala sve aktivnosti Fakulteta, HDKI-ja, CROLABA i osobito AMACIZ-a do samog kraja 10. kolovoza 2024., a mi koji smo ostali iza nje nastavili smo s Međunarodnom školom u širem kontekstu. Profesor Tomislav Bolanča nastavio je utabanim putem sa svojim doprinosom i vizijom dodatno razvijajući Školu te ju otvarajući što većem broju sudionika. Školu je stavio na raspolaganje svima, osobito početnicima na tom području – bilo iz industrije, znanstvenih institucija ili različitih laboratorija – omogućivši im sudjelovanje u potpunosti besplatno, bez ikakve kotizacije. Vrlo intuitivno, ukinuo je kotizaciju svjestan da se takav koncept može ostvariti jedino uz širu potporu, očekivao je podršku vodećih tvrtki u području kromatografije, što se i ostvarilo. Spoj znanosti i realnog sektora omogućio je kontinuitet održavanja Škole kroz dvadeset godina, naravno, uz stalnu podršku Fakulteta, osobito kroz korištenje naših prekrasnih amfiteatarskih predavaonica.

Odlaskom profesora Bolanče u Upravu Fakulteta – najprije kao prodekana, potom dekana, a danas i prorektora za poslovanje i

ZLATNI SPONZORI

SREBRNI SPONZOR

BRONČANI SPONZORI

Slika 2 – Sponzori 20ICS25

Slika 1 – Letak za 20ICS25, autor Zdenko Blažeković

digitalizaciju na Sveučilištu u Zagrebu – vođenje Škole preuzeo je profesor Šime Ukić. Svojim staloženim i vizionarskim pristupom, profesor Ukić uključio je cijeli Zavod za analitičku kemiju u organizaciju Škole, koja je svake godine, sve do nesretnog razdoblja pandemije COVID-19 i zagrebačkog potresa, okupljala i do 150 sudionika iz cijeloga svijeta. Spomenute okolnosti uzrokovale su petogodišnju pauzu u održavanju Škole, no na moje inzistiranje da se održi i 20. Škola, cijeli Zavod za analitičku kemiju ponovno je udružio snage. U početku malo nevoljko, no kako se termin približavao, svi su s velikim entuzijazmom preuzeli svoje dobro poznate obveze – od naših tehničkih suradnica Slavice Kos i Tanje Ivančić, pa sve do prorektora Bolanče. Ovdje moram posebno istaknuti veliku pomoć ne samo kolege Ukića već i Matije Cvetnića, koji mi je znatno pomagao u pripremi programa Škole.

Ovogodišnja 20. Međunarodna škola kromatografije (20ICS25) uspješno je realizirana 18. i 19. rujna 2025. u jubilarnoj godini na rođendan utemeljiteljice profesorice Štefice Cerjan Stefanović. Na 20ICS25 sudjelovalo je 134 sudionika uglavnom iz Hrvatske i susjednih zemalja (Bosna i Hercegovina, Slovenija i Srbija), koji su u oba dana pratili ukupno 20 predavača iz Češke, Hrvatske, Slovenije i Srbije. Predavači su bili ponajprije naši prijatelji i kolege iz različitih tvrtki – ujedno i sponzora Škole – te iz brojnih znanstvenih ustanova i laboratorija. Oni su prenosili niz temeljnih znanja iz područja kromatografije, kao i njezinu primjenu u praksi i realnom sektoru, što je izazvalo iznimno zanimanje sudionika.

* Prof. dr. sc. Danijela Ašperger
e-pošta: diva@fkit.unizg.hr

Posebno želim istaknuti naše dugogodišnje suradnice i kolegice s Farmaceutsko-biokemijskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koje su nas podržavale na više od deset Škola tijekom ovih dvadeset godina: profesorice Sandu Vladimir-Knežević, profesorice Anu Mornar Turk i prodekanicu Mirandu Sertić. Sva predavanja bila su iznimno dobro posjećena, a nakon petogodišnje pauze pokazala se i velika potreba za osobnim susretima i razmjenom znanja ove vrste – za “intravenoznim” prijenosom najnovijih informacija iz područja kromatografije, kako to često u šali kažemo. Osim predavanja, održan je i 19. po redu *Proficiency Test* za određivanje aniona i kationa ionskom kromatografijom, koji je ponovno privukao velik broj akreditiranih laboratorija.

Ovim putem želim uputiti iskrenu zahvalu svim sponzorima koji su prepoznali važnost ove vrste Škole i njezinu vrijednost za sve korisnike kromatografskih i ostalih separacijskih tehnika (slika 1):

- **ZLATNIM SPONZORIMA:** Analysis Adria d. o. o., KemoLab d. o. o., Labeko d. o. o. i Shimadzu d. o. o.,
- **SREBRNOM SPONZORU:** Altium International d. o. o.,
- **BRONČANIM SPONZORIMA:** AnAs d. o. o., Jasika d. o. o., JGL d. d. i Volos Core d. o. o.

Želim zahvaliti prorektor Tomislavu Bolanči na pozdravnom govoru i podršci ovoj školi unatoč brojnim obvezama te naravno našem dekanu Fakulteta profesoru Anti Jukiću, koji nas je podržao ne samo riječima dobrodošlice nego i financijski uz veliku tehničku podršku prodekana profesora Ernesta Meštovića, koji je promptno reagirao na sve naše molbe. Naime, Fakultet smo promovirali dijeleći prigodne poklone (blokovi i kemijske olovke s magnetima s likovima naših eminentnih profesora: Franje Hanamana, Vladimira Preloga, Vjere Marjanović-Krajočanin i Helene Jasne Mencer) u fakultetskim vrećicama s prepoznatljivim bojama logotipa našeg Fakulteta.

Posebno zahvaljujem našem međunarodnom znanstvenom odboru, osobito profesorici Huriiji Džudžević-Čančar s Farmaceutskog fakulteta u Sarajevu iz Bosne i Hercegovine, profesorici Tini Kosjek s Instituta Jožef Stefan u Ljubljani iz Slovenije te Joachimu

Weissu, stručnjaku na području ionske kromatografije sa Sveučilišta Leopold-Franzens u Innsbrucku iz Njemačke, na podršku svih ovih godina.

Dodatno želim istaknuti ulogu kolege Zdenka Blažekovića, koji nas je podržao izradom letaka (slika 2), objavljivao obavijesti o 20ICS25 u *Kemiji u industriji* i osvježio naš vizualni identitet – velika hvala.

Na kraju zahvaljujem svim članovima Zavoda za analitičku kemiju koji su svojim angažmanom znatno doprinijeli da se ova jubilara Škola provede i održi s tako velikim uspjehom. Navodim imena abecednim redom i bez titula jer smo jednakopravno bez ustručavanja svi radili sve što je bilo potrebno da se svi naši sudionici i predavači osjećaju kao kod kuće, što su nam kasnije povratno i potvrdili raznim e-porukama zahvale i potpore: Bruna Babić Visković, Sandra Babić, Tomislav Bolanča, Matija Cvetnić, Katarina Marija Drmić, Tanja Ivančić, Slavica Kos, Dora Lastovčić, Viktorija Martinjak, Dragana Mutavdžić Pavlović, Kristina Tolić Čop, Šime Ukić i Luka Večenaj.

Konačno, mogu zaključiti da je Međunarodna škola kromatografije započela i još uvijek se vodi idejom da bude most koji povezuje kromatografsku teoriju i svakodnevnu praksu; pruža nepristrano obrazovanje temeljeno na znanstvenim činjenicama i dugogodišnjem iskustvu. Mi se kao organizatori nadamo da će holistički orijentirana politika Međunarodne škole kromatografije doprinijeti većoj dostupnosti kromatografskih informacija i time napraviti razliku. Škola je izvrsna i za one koji prate globalni tijek cjeloživotnog učenja, pružajući uvid u brojna nova tehnička rješenja i trendove u području kromatografije. Konačno, ali ne i najmanje važno, vrlo je vjerojatno da su se rješenja za mnoge kromatografske probleme mogla pronaći u nekim od predstavljenih predavanja ili da se do rješavanja problema moglo doći kroz raspravu s drugim sudionicima ove Škole. Mislim da su uspostavljena mnoga nova poznanstva te se osvježila i učvrstila neka stara. Ugođaj s jubilarne 20ICS25 osjetite kroz priložene fotografije (tablica 1), a nova recentna saznanja na tom području donosimo na 21. Međunarodnoj školi kromatografije, a do tad vas sve srdačno pozdravljam.

Tablica 1 – Fotografski ugođaj s 20. Međunarodne škole kromatografije održane 18. i 19. rujna 2025.

Tablica 1 – (nastavak)

